

UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De oorlog in het museum: Herinnering en verbeelding

Somers, E.L.M.

Publication date
2014

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Somers, E. L. M. (2014). *De oorlog in het museum: Herinnering en verbeelding*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Inhoud

Verantwoording 11

Inleiding 15

- 1 *De oorlog in het museum, een inventarisatie* 29
 - Musea in Nederland 29
 - Oorlogsmusea in cijfers 34

- 2 *Collecties en erfgoed van de oorlog* 47
 - Rommelzolder van de oorlog 47
 - Het museale object en erfgoed 51
 - ‘Verzetsmensen verzamelen niet’ 56
 - ‘Dit mei Fryslân net út’ 61
 - ‘Verzameling groeide uit tot monument’ 67
 - Collectie en ontstaansgeschiedenis 70
 - Overloon, nationaal depot voor oorlogsmateriaal 76
 - Collecties van strijd en bevrijding 79
 - Een collectie, maar geen museum 81
 - Collectiebeleid 85
 - Van museum naar archief- en kenniscentrum 92
 - Erfgoed van de oorlog 101
 - Inventarisatie erfgoed van de oorlog 105
 - Het object, de musealisering van de oorlogsherinnering 110

- 3 *Musea met een boodschap: politiek van de herinnering* 117
‘Wie de geschiedenis niet kent...’ 117
Weerbare Democratie 121
Museale activiteiten 1945-1970, het RIOD 126
Herontdekking van de oorlog in de jaren zeventig 133
Politiek-ideologische gerichtheid: Verzetsmusea 139
Oorlogswelzijnsbeleid, kamp Westerbork 144
Overheid en jeugdeducatie 149
Jeugdvoorlichtingsbeleid vanaf midden jaren negentig 155
Nieuwe keuzes 158
Indische herinneringen 164
Op de plek zelf 170
Invulling van de boodschap 179
Actief burgerschap 186
‘Een verhaal dat je raakt’ 189
- 4 *Oorlog, identiteit en lokale geschiedenis* 193
Twee perspectieven 193
Identiteit, musealisering en populair-historische cultuur 196
Plaatselijke en streekgebonden oorlogsmusea 201
Herinnering in gewapend beton 210
Musealisering van de *Atlantikwall* 215
Lokaal en regionaal verleden 222
Museaal herdenken 228
Musealisering van militaire begraafplaatsen 235
- 5 *Authenticiteit en verbeelding* 239
Confrontatie met het verleden 239
Levend verleden 247
Confronteren door choqueren 251
Gevoeligheden en compromissen 259
Persoonlijke getuigenissen 262
Fictie en werkelijkheid 271
Beleving of belevenis? 275
Tussen Knossos en Disney 281
Gedeeld verleden 284
Deportatietrein 287
Vraaggericht 291
Ervaar en beleef de oorlog 298

6	<i>Epiloog</i>	303
	Professionalisering	303
	Popularisering/militarisering?	305
	Betekenisgeving en personalisering	308
	Vermarketing en visualisering	311
	Transgenerationeel	312
	Fragmentering	315
	Perspectieven	317

	<i>Illustraties</i>	321

Bijlage

	Inventarisatie Nederlandse oorlogs- en verzetsmusea en herinneringscentra	369

	<i>Gebruikte afkortingen</i>	433

	<i>Bronnen</i>	435

	<i>Geraadpleegde literatuur</i>	439

	<i>Summary</i>	453

	<i>Register</i>	461

	<i>Dankwoord</i>	473

	<i>Over de auteur</i>	477

	<i>Colofon</i>	478